

Til: Den norske delegasjonen til COP26 ved Henrik Hallgrim Eriksen

Posisjonsnotat til den norske delegasjonen for COP26 fra ForUM

ForUM er en paraplyorganisasjon med over 50 medlemsorganisasjoner. ForUM-fellesskapet oversender herved våre bemerkninger og forslag til delegasjonen i forbindelse med COP26-forhandlingene. Vi håper at delegasjonen vil ta våre standpunkter til følge.

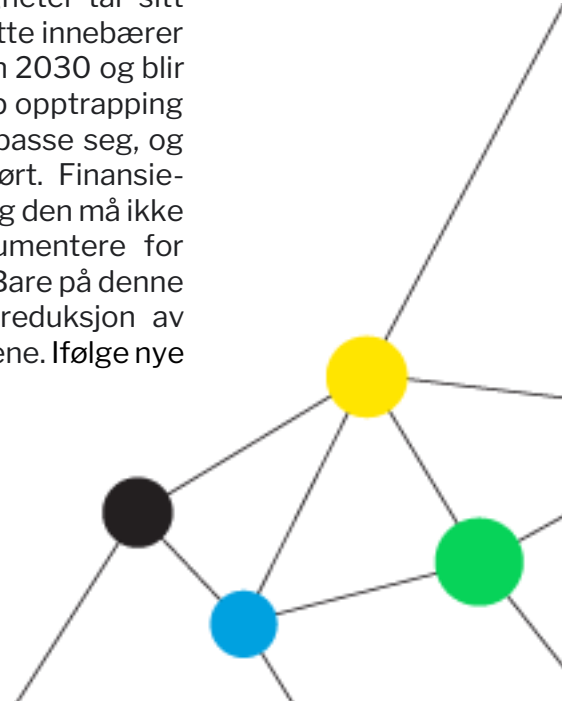
Innledning

Det å sikre forpliktende avtaler som gir nedgang i klimagassutslippene, haster nå mer enn noen gang. Den nyeste IPCC-rapporten viser at verdens ledere til tross for advarslene fra FNs klimapanel siden 1988, hele 26 klimatoppmøter og Parisavtalen, ikke har vært i stand til å igangsette nødvendige tiltak for å forhindre skadelige klimaendringer og en varmere klode.

Bare det siste året har været blitt våtere, villere og varmere med høyere temperaturer, flere skogbranner, sterkere orkaner og ødeleggende nedbør.

Klimaendringene og naturendringene må ses i sammenheng. Naturødeleggelser både forsterker og forsterkes av klimaendringene. Temperaturendringer med mer regn og tørke, skader naturlige habitater og svekker økosystemene. Samtidig vil ivaretagelse av natur, styrke naturens egen evne til å ta opp CO₂ fra atmosfæren. En anerkjennelse av retten til trygg natur vil kunne bidra til at regjeringen tar større hensyn til naturen og dermed menneskers og dyrs livsgrunnlag.

Siden 1990 har Norge hatt ti ulike regjeringer som alle har sviktet på klima. En ny regjering må derfor denne gangen sikre at norske myndigheter tar sitt ansvar for en rettferdig andel klimakutt og klimafinansiering. Dette innebærer en rask omstilling, slik at vi når minst 55 prosent reduksjon innen 2030 og blir et lavutslippssamfunn innen 2050. Det innebærer også en skarp opptrapping av klimafinansiering, slik at land i det globale Sør skal kunne tilpasse seg, og betale for ødeleggelsene klimaendringene allerede har medført. Finansieringen må stå i stil med vårt rettmessige ansvar som oljenasjon og den må ikke tas fra bistandspengene. Internasjonalt må regjeringen argumentere for strengere rapporteringer og samarbeid som vil sikre reelle kutt. Bare på denne måten vil det bygges tillit mellom land for en tilstrekkelig reduksjon av klimagasser. Med dagens tiltak ligger verden langt bak disse målene. Ifølge nye

tall fra DNV vil verdens land med dagens utslippsreduksjoner, ha kuttet kun 9 prosent innen 2030.

Årene 2020 og 2021 har vært preget av ulike kriser. Samtidig som Covid-19-pandemien ikke slipper taket, skal både klimakrisen og naturkrisen bekjempes. Dette i en verden hvor dyr og mennesker opplever natur- og klimaendringer gjennom økende ekstremvær. Samtidig destabiliseres regioner, og tilliten mellom land svekkes.

Det er utfordrende å holde inkluderende og åpne forhandlinger, under slike omstendigheter. Der er grunn til å tro at mange land vil ha færre forhandlere og observatører enn vanlig på COP26. Grenser er stengt, reise og opphold er kostbart. Vaksineprogrammet Storbritannia har lovet til delegater og observatører fra land i Sør kom i gang for sent, noe som har gitt mye usikkerhet.

Ifølge FNs klimapanel må klimautslippene kuttes med om lag 45 prosent innen 2030 for å unngå global oppvarming på over 1,5 grader. Parisavtalen hviler på at land gradvis styrker og følger opp sine nasjonale mål for utslippskutt. Per 13. september 2021 har 112 land (inkludert de 27 EU-landene) meldt inn nye mål. En rekke store utslippsland har meldt inn eller varslet høyere mål (inkludert Argentina, EU, Kina, Japan, Sør-Afrika, Canada og USA), mens andre store utslippsland ikke har hevet sine ambisjoner (inkludert Australia, Brazil, Mexico og Russland). Klimakonvensjonens synteserapport fra februar 2021 konkluderte med at målene som var meldt inn innen 31. desember 2020 kun bidro til å redusere de globale utslippene med én prosent innen 2030 sammenlignet med nivået i 2010 (merk at dette var før USAs nye mål ble annonsert). Det var positivt at Norge var tidlig ute med å melde inn vårt reviderte mål om å redusere norske utslipp med 50-55 prosent innen 2030. ForUM-fellesskapet vil jobbe nasjonalt og internasjonalt for at disse utslippene kuttes nasjonalt.

Samtidig har mange land inkludert Norge subsidiert fossil energi gjennom pandemipakkene, noe som gir flere olje- og gassfelt med levetid langt ut over landenes innmeldte mål for utslippskutt. Foreliggende planer og investeringer legger opp til økt produksjon av fossile brensler i årene framover. En rekke rapporter, inkludert UN Environment sin «Production gap report 2020» og IEAs «Net Zero by 2050 - A Roadmap for the Global Energy Sector», viser at dette vil ytterligere svekke muligheten for å nå Parisavtalens mål. Tiden for subsidiering av oljevirkosomheten må være over og det bør være Norges holdning inn mot COP26.

Den nye norske regjeringen må vise høyere klimaambisjoner på COP26

Selv om klimatoppmøtet og forhandlingene ikke handler om hvordan enkeltland kutter utslipp, tilpasser seg, og bidrar med klimafinansiering, så er enkeltlands politikk og tiltak helt avgjørende for at verden skal nå Parisavtalens mål for nettopp kutt, tilpasning og finansiering. Det er derfor helt avgjørende at Norge både kutter egne utslipp og støtter andre land finansielt i større grad enn i dag.

For å kutte egne utslipp bør Norge:

- Utarbeide en oppdatert plan for å nå 50-55 prosent kutt innen 2030. Planen må inneholde sektorvise mål, årlige klimabudsjett, klare signaler om nye, konkrete tiltak som skal følges opp på Stortinget, og en klar ambisjon om at så mye som mulig av utslippskuttene skal tas hjemme i Norge.
- Utarbeide en oppdatert langsiktig strategi med klare tiltak for hvordan olje- og gassnæringen skal omstilles på en rettferdig måte til et lavutslippssamfunn.
- Delta i [Beyond Oil and Gas Alliance](#) (BOGA), og samarbeide med andre oljeproduserende land for felles produksjonskutt, gjennom [Fossil Fuel Non-Proliferation Treaty](#).

Nivået på norsk klimafinansiering samsvarer heller ikke med Norges historiske ansvar som rik oljenasjon. Sammenlignet med både inntektene fra oljen og vårt ansvar for klimaendringene er dagens nivå per år i klimabistand til fattigere land, lavt.

For å betale sin rettmessige andel til klimafinansiering av omstilling, tilpasning og tap og skade i land i det globale Sør, bør Norge:

- Annonserer et nytt og oppgradert måltall for finansiering som samsvarer med vår rettmessige andel av klimafinansiering på rundt 65 milliarder kroner årlig, slik det ble utredet i rapporten [Norway's Fair Share of meeting the Paris Agreement](#). Pengene skal ikke tas fra bistandsbudsjettet.
- Lage en egen stortingsmelding om klimafinansiering som inneholder en opptrappingsplan. Kirkens Nødhjelp har kommet med et forslag til en slik opptrappingsplan som kan leses [her](#).
- Bli medlem av den nystartede [Adaptation Finance Champion Group](#), sammen med blant andre Sverige, Danmark og Finland.

I tillegg til norsk politikk og multilaterale innsats, oppfordrer ForUMs medlemmer Norges delegasjon til å fremme posisjoner i forhandlingene på COP26 som viser ambisjoner, forståelse for sårbare lands behov, og vilje til kompromiss, inkludert gjennom å støtte punktene vi legger fram under.

ForUMs innspill til Norges posisjoner på ulike forhandlingstema på klimatoppmøtet COP26

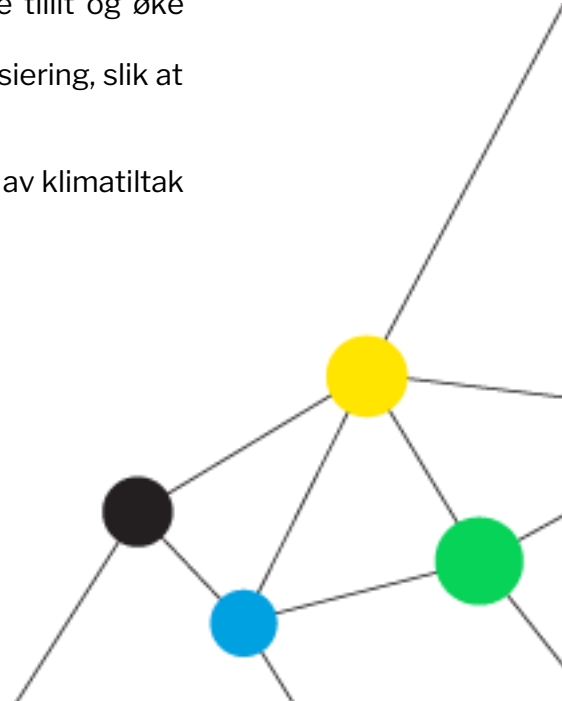
Klimafinansiering

Klimafinansiering har vist seg å være en av de viktige pilarene for å skape handling og bygge tillit mellom ulike parter. Derfor er det viktig at prosessen blir transparent, inkluderende og forutsigbar. Gjennom Parisavtalen ble det satt et mål om at rike, industrielle land skal bidra med USD 100 milliarder hvert år fra 2020 til utviklingsland. Dessverre har det ikke blitt spesifisert at pengene skulle være bistand. Derfor blir nå over 50 prosent av klimafinansieringen gitt som lån.

Norge må sikre at:

- Et nytt finansieringsmål fra 2025 må speile det reelle behovet for finansiering. Finansieringsmålet må være basert på nyeste vitenskap og kunnskap, samt være rettferdig.
- Norge må fremme milepæler og videre prosess fram mot et vedtak innen 2024.
- Finansieringen må fordeles på utslippskutt, tilpasning og tap og skade.
- Det må være tydelig hvilke virkemidler som benyttes for å nå de ulike målene.
- Det må rapporteres på delmål underveis, som vil bygge tillit og øke transparens.
- Norge må bidra til en åpen og trygg dialog om klimafinansiering, slik at partene lettere kommer frem til en løsning.
- Klimafinansiering skal ikke gis som lån.
- Norge må jobbe for at flere land bidrar til økt finansiering av klimatiltak i land i Sør.

Tilpasning og tap og skade

IPCCs siste rapport viser at konsekvensene av klimaendringene vil være svært alvorlige også dersom vi lykkes i å unngå oppvarming over 1,5 gradersmålet. Hvis verden skal klare å møte disse konsekvensene må innsatsen til klimatilpasning økes betraktelig.

Kun ni prosent av norsk klimafinansiering gikk til tilpasning mellom 2010 og 2018. Kun 13 til aktiviteter som inkluderte både tilpasning og utslippskutt. Parisavtalen forplikter alle land til en balanse i klimafinansiering mellom støtte til utslippskutt og tilpasning. Norge er langt unna dette og bør finne mer til tilpasning, med friske midler utover bistandsbudsjettet. Tilpasningsfondet har fått gode tilbakemeldinger fra sivilt samfunn, men mangler midler, og her kan Norge utgjøre en stor forskjell.

Det er positivt at det nå pågår diskusjoner om globale tilpasningsmål. Det er derfor viktig å støtte Tilpasningskomiteens arbeid i å utvikle tydelige metoder for hvordan klimatilpasning kan måles. Samtidig er det viktig at det legges til rette for at klimatilpasningstiltakene er lokalt forankret og lokalsamfunn som er rammet av klimaendringene får tilgang på finansiering, kapasitetsbygging, teknologi og informasjon.

Mens tilpasningsfinansiering går til tiltak for å tilpasse seg klimaendringer for å unngå tap og skade, går finansiering til tap og skade til å bygge opp på nytt samfunn som allerede er ødelagt av klimaendringer. Dagens bistand er på langt nær nok til å finansiere sine opprinnelige oppgaver og helt utilstrekkelig til å håndtere de stadig hyppigere katastrofene som flom, tørke og storm, og kostnadene som disse leder til. Man risikerer at så mye av bistanden vil gå til dette at arbeidet for å oppnå de 16 andre bærekraftsmålene vil bli underfinansiert. Derfor er det viktig at finansieringen av tap og skade fra klimaendringer behandles under artikkel 8 i Parisavtalen slik partene ble enige om i Paris, der det blir sett i et rettferdighetsperspektiv, og i lyset av at noen land har forårsaket skadene, mens andre blir rammet. Det må ikke være mulig for rike land med store utslipp, historisk og per innbygger, å reforhandle dette, eller lukke øynene for at teksten tydelig peker på at det skal skje en økning i støtte.

Parisavtalen har en egen artikkel om Tap og skade, men arbeidet med dette har ligget under egne mekanismer. På COP25 ble Santiago-nettverket for tap og skade (SNLD) opprettet for å videreføre arbeidet til Warszawa-mekanismen for tap og skade (WIM). Det er nå viktig at man blir enige om en operasjonalisering av SNLD. For å sikre framgang er det også viktig at tap og skade blir et eget og fast agendapunkt på både toppmøter og mellommøter.

Norge bør:

- Fremme operasjonaliseringen av Parisavtalens Globale tilpasningsmål (GGA), ved å vedta en tydelig prosess for å vurdere fremgangen, utvikle metoder for å tilpasse GGA til nasjonale forhold, samt sikre tilstrekkelig finansiell, kapasitetsmessig og teknologisk støtte for iverksettelse nasjonalt og lokalt.
- Støtte Tilpasningskomiteens arbeid i å utvikle metoder for å identifisere og rapportere på tilpasningsmålene.
- Være en forkjemper for at lokale løsninger prioriteres og at lokal tilgang på finansiering, kapasitetsbygging, teknologi og informasjon prioriteres
- Sikre full operasjonalisering og styringsstruktur av Santiago-nettverket for tap og skade, slik at jobben med tiltak i og finansiering til sårbare utviklingsland, kan starte.
- Støtte forslag om at tap og skade blir et eget permanent agendapunkt under COP og SB møtene.
- Etablere en finansieringsordning for tap og skade som er i stand til å håndtere sårbare utviklingslands behov knyttet til tap og skade. Standing Committee on Finance bør ha en rolle her for å støtte sårbare prioriteringer fra land i det globale Sør.
- Sørge for at tap og skade er del av diskusjonene og forhandlingene om et nytt finansieringsmål fra 2025, med nye og ferske midler.
- Gi veiledning om hvordan både tilpasning og tap og skade bør innlemmes i alle lands langsiktige klimastrategier.

Action for Climate Empowerment (ACE):

For å endre alt, må vi få med alle, heter det ofte i klimakampen. Gjennom historien er det ingen tvil om at unge stemmer og aktivisme har ført til store og viktige samfunnsendringer. Det er også helt klart i dag at noen av de som kjemper hardest mot klimaendringer, og som samtidig kommer til å måtte leve lengst med konsekvensene av klimaendringene nettopp er barn og unge og fremtidige generasjoner. Vi mener Norge bør gå foran som et godt eksempel og sikre bedre plattformer for barn og unges medvirkning i miljø- og klimasaker enn de har i dag.

Action for Climate Empowerment (ACE) handler om arbeidet som foregår for å følge opp Klimakonvensjonens artikkel 6 og Paris-avtalens artikkel 12. Hovedformålet med ACE er å gjøre alle medlemmer av samfunnet i stand til å ta del i klimatiltak, gjennom utdanning, opplæring, offentlig oppmerksomhet, deltakelse, og tilgang på informasjon, og internasjonalt samarbeid for å få til dette.

Barn og unge har mange viktige synspunkter i klimasaken og de har rett til å bli hørt og ha innflytelse i saker som angår dem, ifølge Barnekonvensjonens artikkel 12. For at barn og unge i større grad skal kunne involveres på en meningsfull måte, må det legges til rette og jobbes for at barn og unges stemmer, inkludert de som er mest utsatt for diskriminering og er i sårbare livssituasjoner, blir hørt og tatt på alvor i politiske forhandlinger og avtaler om klima.

Norge må:

- Sikre barn og unges tilgang til plattformer digitalt og fysisk, og konsultere med barn og unge før, under og etter de årlige klimatoppmøtene, fra og med årets COP26.
- Sikre tilgjengelig, alderstilpasset informasjon om klimaendringer, rettferdighet og relaterte politiske prosesser, inkludert informasjon om de årlige klimatoppmøtene, fra og med årets COP26.

Artikkel 6 (Reglene for kvotehandel og markedssamarbeid)

Parisavtalens artikkel 6 om markedsbasert og annet samarbeid eksisterer for å gi land mulighet til å samarbeide om utslippskutt. Ideen er at et slikt samarbeid skal gi mer utslippskutt samlet sett ved at det er lettere, mer fleksibelt og derfor mer attraktivt å kutte utslipp. Grunntanken er at ett tonn redusert utslipp ett sted kjøpes som en kvote og gjør opp for ett tonn sluppet ut et annet sted, noe som i seg selv ikke fører til mer reduksjon. Derfor er det nødvendig ikke bare med et sterkt og detaljert regelverk. Reglene må også sørge for *merverdi* i form av ekstra og reelle utslippskutt og finansiering for kutt.

Artikkel 6 er et av de vanskeligste temaene i forhandlingene og skulle ha vært ferdigstilt for flere år siden. Til tross for at markedssamarbeid foregår allerede i dag, er ikke artikkel 6 fullt ut operativ før viktige avgjørelser er tatt. Uten at reglene kommer på plass, vil ikke utslippsreduksjoner sikres.

Norge må bidra til vedtak på følgende:

- Et regelverk for obligatorisk sletting av utslippsenheter/kvoter under artikkel 6.2 og 6.4, som sikrer en samlet reduksjon i de globale utslippene (OMGE).
- At utslippsreduksjon ved salg av kvoter ikke trekkes fra både selger og kjøper, men kun én gang, gjennom såkalte *korresponderende*

justeringer. Korresponderende justeringer må brukes for all handel av kvoter under Paris-avtalen og ICAOs CORSIA. Dette gjelder for enheter fra artikkel 6.4-mekanismen og kutt som skjer innenfor og utenfor et lands NDC.

- En avtale om en felles bokføring av utslippsenheter, med tydelige føringer for ansvarlighet og miljøintegritet for hele NDC-perioden.
- At utslippskreditter fra Kyoto-protokollen ikke kan brukes for å oppnå NDCene. Alle eksisterende prosjekter og metoder fra Kyoto-protokollen må revurderes mot strenge kvalitetskriterier før de kan overføres under artikkel 6. Reglene for godkjenning av prosjekter under artikkel 6 må sikre reelle, permanente og verifiserbare utslippsreduksjoner.
- At sosiale og miljømessige sikringsmekanismer må inkluderes. Det må utarbeides klare kriterier for hvordan mekanismen bidrar til bærekraftig utvikling, inkluderer menneskerettigheter og gir klare retningslinjer for konsultasjon med urfolksgrupper og lokalsamfunn i påvirkede områder.
- Norge må støtte opp om retten til et rent miljø som en menneskerettighet.
- At det skal settes av en andel utslippsreduksjoner eller kvoter under artikkel 6.2, som kan selges til inntekt for tilpasningsformål (såkalt *share of proceeds*, SoP), tilsvarende det som allerede finnes for mekanismen under artikkel 6.4. Norge må være med å imøtekomme dette ved å sikre minst 5%.

Felles tidsrammer for nasjonale mål

Mangel på felles tidsrammer for NDCene har skapt forvirring og frustrasjon. Ulike sluttdatoer, gjør det vanskelig å sammenligne og forstå betydningen av bidragene. En videre utsettelse av beslutningen, vil gi lignende utfordringer når GST starter.

Felles *femårige* tidsrammer, heller enn tiårige, gir hyppigere muligheter for å heve ambisjonene, basere tiltak på nyeste vitenskap, folkeopinion, fallende priser og teknologisk utvikling. Femårige planer vil gjøre prosessene med nye NDCer, sammenfallende med den globale gjennomgangen, hvor alle land skal vurdere framgangen sin. Kanskje viktigst av alt: Femårige tidsplaner vil gi oss en større mulighet til å sikre 1,5-gradersmålet, sammenlignet med tiårige NDCer hvor nye mål kun settes for 2040 og 2050.

Norge må:

- Støtte en enighet om felles femårige tidsrammer for nasjonale mål, for å bidra til å gjøre Parisavtalens ambisjonsmekanisme så effektiv som mulig.

Global Stocktake – Den globale gjennomgangen:

Den globale gjennomgangen (GST) er et hovedelement i Parisavtalens ambisjonsmekanisme og helt avgjørende for en sterkere global klimainnsats. Det viktige grunnlaget for denne prosessen skal legges på COP26.

Norge må bidra til vedtak på følgende:

- En prosess for innsamling av innspill fra andre aktører enn partsland, hvor UNFCCC-sekretariat har ansvar for å sammenstille innspillene, og hvor bidragene fra disse aktørene er tydelig anerkjent.
- En mekanisme som gir andre aktører enn partsland tilgang til denne prosessen, og som anerkjenner rollen UNFCCC har i å sikre rettferdig og transparent tilgang til GST for alle parter inkludert representanter for urfolk og andre som driver iverksettelse på grasrotnivå.
- At veiledende spørsmål til å vurdere den kollektive framgangen gjennom GST blant annet baseres på følgende prinsipper:
 - Mulighet for å vurdere om tiltak for utslippskutt og opptak er tilstrekkelig for å begrense global oppvarming til 1,5 grader.
 - At natur og klima hører uløselig sammen og at det er behov for å se helhetlig på tiltak for henholdsvis naturkrise og klimakrise.
 - At kunnskapen og erfaringene til urfolk og lokalsamfunn er relevant i denne kampen.
 - Respekt for menneskerettighetene.
- Støtte til utviklingsland for å avverge, minimere og håndtere tap og skader er en vesentlig indikator på suksess for gjennomføringen av Parisavtalen. GST må derfor inneholde tilstrekkelig informasjon om fremdrift på tap og skade.

Koronivia Joint Work on Agriculture:

Koronivia joint work on agriculture (KJWA) ble utarbeidet i Bonn i 2017 og vedtatt som en del av COP-vedtaket 4/CP.23. KJWA har etter oppstarten utført seks workshops med ulike tema. Tidligere i september ble UN Food System Summit, arrangert (UNFSS).

Norge bør ta internasjonalt lederskap og fremme en samstemt politikk for bærekraftige og rettferdige matsystemer som reduserer klimautslippene. Dette må gjøres i samarbeid med småbønder og fiskere og med lokale partnere. Nå som KJWA går mot slutten og det skal diskuteres hva veien videre for landbruket under klimaforhandlingene blir, må Norge sørge for at landbruket løftes opp med tiltak som ivaretar behovene til småskala-produsenter, kvinner, barn og ungdom og marginaliserte grupper.

Norge må:

- Bidra til å etablere et samstemt rammeverk for overvåkning og tilpasning i landbruket, slik som vektlagt under Koronivia-workshopen om “Methods and approaches for assessing adaptation, adaptation co-benefits and resilience” i 2019.
- Vektlegge at arbeidet i etterkant av UN Food System Summit og COP26 må være samstemt.
- Være en ledende stemme for karbonlagring i jord i initiativet 4per1000 som handler om matsikkerhet og klimaendringer.
- Være en ledende stemme for at landbruket under COP skal ha en større rolle i fremtidige forhandlinger.
- Arbeide for at det skal jobbes videre med landbruket ikke bare i forbindelse med tilpasning, men også med skadebegrensning..
- Dersom KJWA- prosessen gir gode resultater som kan lede til et bærekraftig og rettferdig landbruk, bør det anbefales en egen workshop for tilpasning og skadebegrensning under COP27.

Likestilling

Under COP25 i 2019 ble det tatt viktige skritt for å styrke arbeidet med kvinner og likestilling i forbindelse med klimaendringene. Den nye versjonen av Lima Work Programme on Gender (LWPG) med sin tilhørende Gender Action Plan (GAP) blir av mange løftet frem som den eneste suksessen fra COP25. Nå er det viktig at Norge jobber for å styrke de delene som enda skal bli diskutert, og sikre at målene som allerede er vedtatt oppnås.

Norge må:

- Sikre at kjønns- og likestillingsperspektivet er innlemmet i alle tematiske områder under konvensjonen, ikke bare som et tillegg, og at COP26 gjenspeiler dette inkludert i arbeidet med artikkel 6, landbruk og tap og skade.
- Bidra til at rollen til National Gender and Climate Change Focal Points, tydeliggjøres og styrkes.

- Bidra til at koordineringen av arbeidet mellom SBI og SBSTA prioriteres og styrkes for å sikre samstemt arbeid på likestilling.
- Bidra til utveksling av informasjon og erfaringer, og ta lærdom av parter som har inkludert likestilling i sine NDCer.

Naturbaserte løsninger

Naturens rolle i å bekjempe klimaendringer og begrense skadene, ble anerkjent i COP-vedtak 1/CP.25 fra Madrid i 2019. Dette vedtaket må bygges videre på, slik at naturbaserte løsninger, både på land og i havet, blir en formell del av både UNFCCC og strukturer og prosesser opprettet rundt Parisavtalen.

Naturen gir oss en rekke tjenester og goder. Disse økosystemtjenestene inkluderer blant annet regulering av klima, flomdemping, vann- og luftrensing, beskyttelse mot ekstremvær og jordstabilisering. Vern av naturarealer og biomangfold har derfor en viktig funksjon som naturbasert klimatilpasning og klimatiltak, i tillegg til å verne om miljøet. I land i Sør, hvor naturen stadig oftere vil skades av ekstremvær, er bevaring av naturen også svært viktig for velferden, økonomien og matsikkerheten. Det må i denne sammenheng påpekes at det globale nord ikke gjennom import bidrar til å ødelegge viktige økosystemer, slik som for eksempel kjøp av regnskogstømmer.

- Naturbaserte løsninger må inn som et fast punkt på dagsorden i forhandlingene fra og med COP26. Målet må være å sikre at naturens egen evne til karbonlagring og energiproduksjon, samt begrensning av tap og skade, ivaretas og sikres på en måte som ikke skader naturen.
- Dialogene om hav, klima, land og tilpasning som foregår gjennom IPCCs spesialrapporter om hhv. hav og is, og om landarealer, samt det planlagte Standing Committee on Finance Forum on Nature-based Solutions, må fortsette og bygges videre på.
- Vern av natur og biomangfold som naturbasert klimatilpasning, må fremmes av den norske delegasjonen.
- Norge må sørge for at konsekvensene av global industri og utnyttelsen av naturen i det globale sør vektlegges, og at det arbeides for å finne nye løsninger på COP.
- Den norske delegasjonen må argumentere for at det skal utarbeides en veiledning for anvendelse av Parisavtalens finansieringsmekanisme, inkludert GCF, for å sikre mer effektiv finansiering til naturvennlige naturbaserte klimaløsninger.

 Forum for
 utvikling og miljø

- Norske myndigheter må støtte britiske myndigheters kravet om å beskytte og restaurere økosystemer. <https://ukcop26.org/cop26-goals/>

Vennlig hilsen

Kathrine Sund-Henriksen

